

BAFF

BAFFS, adj. indecl. högst orolig, bestört. »Vare (el. ble) baffs». S. Sk. *Baffsnas* (el. *baffnas*), v. d. 1 oroas. Hs., mp.

BAGGE 1, m. 1) (såsom i riksspr.) vädur. *Bäjge*, Kl.; 2) envis människa. *Etter-bagge*. Vg. Jfr fn. *bagi*, m. motståndare; *bægja*, v. a. göra motstånd, stöta till sidan.

BAGGA-TASKA, f. 1) eg. baggpung; 2) felslaget plommon. Vg. *Bagge-horn*, n. id. Ög., sm.

BAGGE-PUNGA(R), m. pl. 1) (såsom i riksspr.) testiculi arietis; 2) Geum rivale. Ög., sm.

HORN-BAGGÄ, m. rem, hank af läder eller ock järnlänk, som lägges på oxar att hålla fast oket. Sk., bl. *Horn-bäjg* el. *horn-hänk*, m. Kl. (S. Möre).

LÄMMA-BÄJG, m. årsgammal bagge, bagglam. Kl. (S. Möre).

BAGGE 2, m. 1) gosse, yngling. Deraf *vallbagge*, m. vallpojke. Sdm. (Sorunda); 2) norrman. Vl. *Bägge*, m. id. Jtl., hs. (Db.); deraf a) *bägg*, adj. norsk. »Bägg tobak». Jtl.; b) *norr-bagge*, m. α) norrman; β) norsk häst. Allm. Jfr *påk*, *påg*.

BAGNE (pl. *bagnar*), m. gröfre gren som utgår från sjelfva stammen. »Rå, fórr bagne. Bränna bagnar». *Bagnen* delar sig i grenar, grenarne i qvistar. Sdm. (Björkvik), vm., nk. *Bange* el. *bänge*, m. Sdm. (Ornö, Muskö). Ordet är måhända befreundadt med moes. *bagms*, träd.

BAGRA, v. a. 1 muddra, uppmuddra, genom rensning göra ett farvatten djupare. Vm., nk.

BAJ, m. träck (efter menniskor). Ög. (Ydre). *Bat*, f. 1) id.; 2) smuts, orenlighet. Vb. *Baja*, v. n. 1 göra sitt naturtarf, gå till stols. Ög. (Ydre). Mht. *bakt*, n. träck; kärint *pacht*, n. smuts, orenlighet (Lexer, 14); wal. *baw*, träck, gytja.

BAJL, *bajlä*, s. *beja*.

BAJN el. *bain*, n. 1) ben. Nb., vb., g., sm., bl., hl. *Bejn*, Fl. (Nerpes); *bäjn*, Bl.; *bäjn*, *bäjn*, Hl.; *bejn*, *bäjn*, *böjn*, Sm.; *bäjn*, Kl. (S. Möre); 2) fot (crus). G. *Bäjn*, Kl. (S. Möre). Fsv. *bain* (GL.), *ben*; nht. *bein*; d. *ben*; fe. *ban*; e. *bone*; skot. *bain*; moes. *bain*.

BAIN-STÄRK, adj. 1) som har starka, stadiga ben; 2) som har många ben. Vb.

BAJNA, v. a. 1) bena, taga benen ur en fisk. Sm. *Bäjna*, Kl. (S. Möre); 2) *bajna av*, taga strömming af (fiskgarn). G. *Bena av*, Bl.

BAJN-GYL, m. liten fisk, som trifves i gölar. G. BAJNI (el. *böjni*), adj. 1) benign; 2) svår, kinzig. Sm. Nht. *beinig*, benign.

BAJN-VID, m. benved: Eponymus europæus. G. BAJNÄ AV, v. n. 1 springa fort, skynda åstad. G. *Bäjna å*, Kl. (S. Möre); *vena å*, Sk., bl.; *bajna åsta*, Sk. (N. Åsbo). D. d. *bene*, *bene af*, id. (Kristiansen, gadespr. s. 15).

BAIN-ÅJS, m. isbana, der man slår kana. G. Jfr för öfrigt sid. 29 a.

BÄJNA, v. n. 2 kasta (stenar o. d.) under låret genom skrefvet. En gosslek; äfven *lära*. Kl. BAJSK-LÖK, m. gräslök: Allium Schoenoprasum. G.

BAJSKMÄ, f. beskhet. G. Fsv. *besker*, adj. besk.

BAJSÄ, v. n. rapa. G.

BAJT, n. bete. Nb., vb. *Bajtar*, pl. mulbete, beten. G. Jfr *bita*.

BAJTA VÄRE, s. *vüdrä*.

BAJTÄ 1, 1) v. a. hetsa (t. ex. hund på svin eller djur); 2) v. n. bannas på någon. G. Fn. *beita*, v. a. hetsa (af *bita*, att bita); fsv. *beta*, jaga; fe. *betan*; e. *baite*; mht. *beizen*.

BAJTÄ 2, n. bete (för fisk). G. E. *bite*. *Bajtä* 3, v. a. sätta bete på krokor eller anglar. G. (F.).

BAK, m. 1) (såsom i riksspr.) rygg. *Bag*, Sk.;

BAJ

2) ytbräde af en sågstock. Plur. *bakar* (el. *bakär*). Dl., åm., mp., dls. *Bake*, m. Hs., vg., fl.; *bakung*, m. Vg.; *sågbake*, m. Sdm.; *såg-bak*, *svall*, m. Ög. Fsv. *baker*, m.; fn. *bak*, n.; fe. *bac*; e. *back*. Jfr Rqt, 2,101.

BAKAL, præp. o. adv. bakom, baktill)(*fram-mal*. N. Åm. *Bakal* = bak till.

BAKANSH (*bækansh*), adv. tillbaka. »Te bækansh», id. N. Åm. I andra munarter till *bakar* el. till *bakars*. N. till *bakes*, *te bakar*, *te bakars*.

BAKA-SLAG, n. eg. bakslag; afslag. Sm., fl. (Nl.). *Bak-slag*, n. återgång af handel, man från man. Ög.

BAKA-VIS, adj. efteråt klok. Vb.

BAK-BITARE, m. förtalare. Sm. (Östbo). Fsv. *bakbitare*. Sv. Järt. post.; fn. *bakbitari*; e. *back-biter*.

BAK-BOR(D)S-BÄNK, m. bänk som står bakom bordet (vid norra väggen) i en bondstuga. S. Sk.

BAK-BÖD, n. återbud, återkallelse. Vg. *Bag-bö*, n. Bhl.

BAK-BYT (el. *bak-böit*), n. vedergällning. Äfven *bak-bäit* el. *bak-bit*, n. vedergällning. Antagligen äro här tvenne skilda ord: a) *bak-byt*, liksom återbytning, tillbakabyte (vedergällning?) och b) *bak-bäit* el. *bak-bit*, n. återbett, bakbett (ett bett i ryggen?), liksom fn. *bakbit*, n. tadel, bakdantan. Jfr *bak-bitare*.

BAK-FATT, 1) adj. indecl. a) lutande bakut i sin gång: om menniskor. »Han har en bakfatt gång». Kl.; b) bakåt böjd, krokig. »Sabeln ä bakfatt». Kl., sm.; c) oriktig, illa passande. Ög., vg.; 2) adv. oriktigt. »Ta en sak bakfatt». Sm. Jfr *fatter*.

BAK-FYRE, præp. baktill. Fl. (Öb.).

BAK-HALIG, adj. istadig. Vg.

BAK-HUS, n. kammare på andra sidan förstugan. Sm. *Ba-hus*, n. Hl.

BAK-LASS, n. lass, som medtages på återfärden från ett ställe, dit man kört med lass. Kl., bl. D. d. *baglæs*.

BAK-LEIS, adv. baklänges. Fl. (Pargas).

BAK-LI(D), f. norra sidan af ett högland; den delen af ett högland, som lutar från solen. Vb. N. *bak-li(d)*. Jfr *lid*.

BAK-LUT, m. bakdel (på menniskor och boskap))(*framm-lut*. G. Fsv. *bakluter* el. *bak-lother*. Gl. Ordspr. 607, 970. Cod. A. 27, f. 248; fn. *bakhlutr*.

BAK-LÄSST, adj. som har för tung börda af varor i bakre delen i jemförelse med den främre; om en kärra. Svea-, Götal. N. *baklest*.

BAK-RE'V, m. den träbom i en väfstol, på hvilken varpen upprullas. Kl. *Bag-reve*, *bag-röve*, m. id.)(*mellan-reve*, *mellanbom*, m. bommen kring hvilken det väfda lindas. S. Sk.

BAK-RODD, m. (en båts) bakre roddplats)(*framm-rodd*. Norrl.

BAKSA, 1) v. a. 1 genom boxning drifva baklänges. S. Sk. Jfr *bassa*; 2) v. n. ändra, återkalla, taga sina ord tillbaka. Hl., kl., g. *Baksa sej*, v. r. stiga tillbaka. Bhl. *Baksnas*, v. d. 1 a) åtra sig, rygga, icke våga, draga i betänkande. Allm. *Baksnä*, Åm.; *baksän* (ipf. *baksnä*), Vb.; *baks se*, id. Fl. (Öb.). *Bavsä sej*, åtra sig, bryta ett gifvet löfte. Sk. (N. Åsbo); *basa sig*, id. Hl. Jfr sv. *rygga*, af *rygg*.

BAKSTA'N, m. def. rumpen (podex). Kl., bl.

BAK-STYRES-HATT, m. hatt med låg, rund kulle och kvarterbredt skygge, som i vackert väder uppslås baktill, men i regnväder nedvikas. S. Sk. Föräldr.

BAK-SVEKKTÄ, f. gallrad rand på baksidan af helbens yllestrumpa. Sdm.